

Відкритий міжнародний університет
розвитку людини «Україна»
Полтавський інститут економіки і права

ІННОВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ТА ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ: ВИКЛИК ГЛОБАЛЬНОГО СВІТУ

МАТЕРІАЛИ
IX Міжнародної науково-практичної конференції

20-21 травня 2025 р.

Полтава – 2025

Редакційна колегія

Надія Мякушко – докторка філософії у галузі політичних наук, кандидатка політичних наук, доцентка, в. о. завідувачки кафедри соціальної роботи та спеціальної освіти, директорка Полтавського інституту економіки і права (**голова**).

Роман Шаравара – кандидат економічних наук, доцент, професор кафедри правознавства та фінансів, перший заступник директора Полтавського інституту економіки і права.

Руслан Басенко – кандидат педагогічних наук, доцент, заступник директора з науково-педагогічної роботи, міжнародної та грантової діяльності, завідувач кафедри правознавства та фінансів Полтавського інституту економіки і права (**відповідальний редактор**).

Сергій Короед – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри правознавства та фінансів Полтавського інституту економіки і права.

Валерій Бебик – доктор політичних, кандидат психологічних наук, професор, професор Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова, лауреат Державної премії імені І. Франка в галузі інформаційної діяльності та Міжнародної премії імені М. Гоголя.

Віталій Заїка – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної роботи та спеціальної освіти Полтавський інститут економіки і права

Ольга Бацман – кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри соціальної роботи та спеціальної освіти Полтавського інституту економіки і права.

Наталія Рябокін – кандидатка філологічних наук, доцентка, завідувачка кафедри філології та соціально-гуманітарних дисциплін Полтавського інституту економіки і права.

Інноваційний потенціал та правове забезпечення соціально-економічного розвитку України: виклик глобального світу : Матеріали ІХ Міжнар. наук.-практ. конф., 20-21 травня 2025 р. / Полт. ін-т економіки і права ЗВО «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна» ; ред. колег. : Н. Мякушко (голова), Р. Шаравара, Р. Басенко та ін.; відп. ред. Р. Басенко. Полтава : ППЕП, 2025. 458 с.

У збірнику матеріалів представлено доповіді та повідомлення наукового зібрання вчених, організаторів освіти, науково-педагогічних працівників, фахівців-практиків, здобувачів різних ступенів освіти, які присвячені аналізу політико-правових, соціально-філософських, освітньо-педагогічних, фінансово-економічних та інших вимірів інноваційного розвитку України та світу. Окремо звернено увагу на протидію України російській військовій агресії та окреслено шляхи повоєнної відбудови країни.

Матеріали збірника будуть цікавими вченим, викладачам і здобувачам освіти, усім, хто залучений до науково-теоретичного аналізу сучасного світу.

УДК 330.111.66(477):34

**Рекомендувала до друку вчена рада
Полтавського інституту економіки і права
10 червня 2025 року, протокол № 5**

Автори несуть особисту відповідальність за повноту висвітлення досліджуваного питання, системність викладу матеріалів, достовірність наведених фактів та їхню автентичність, правильне цитування, академічну доброчесність.
Статті друкуються в авторській редакції.

© Полтавський інститут економіки і права, 2025
© Колектив авторів, 2025

Леся Гончаренко

Роль Академії Європейського права в підготовці майбутніх фахівців у галузі права 72

Оксана Даниско

Інтеграція цілей сталого розвитку в освітньо-професійні програми підготовки майбутніх учителів фізичної культури 74

Максим Дашівський

Економічна сутність та значення кредитоспроможності підприємства 77

Юлія Деркач

Ямна культурно-історична спільність у нових дослідженнях. Український та міжнародний контекст 79

Віталій Дмитренко, Віта Дмитренко

Концепт «кінця історії» в європейській інтелектуальній думці 81

Світлана Дудецька

Працевлаштування студентів-випускників правознавчих спеціальностей: виклики та перспективи 83

Сергій Дудко

Нормативно-правові засади і тенденції реформування загальної середньої освіти та ЗЗСО в умовах сучасних викликів 85

Ігор Зубков

Виклики та напрями досліджень щодо інтеграції штучного інтелекту у вищу освіту України 88

Руслан Зубков

Особливості розвитку реального сектора економіки 91

Олена Ільченко

Особистісно-орієнтований підхід до організації і проведення виробничої педагогічної практики 93

Максим Калатур

Геополітичні виміри суспільного життя в Україні в умовах воєнного стану 96

Дар'я Каліненко

Рецепція римського права у континентальній Європі: від глосаторів до сучасності 97

Геннадій Каракулько

Відповідальність осіб, які діють у групах або через організації в міжнародному кримінальному праві 98

Олександра Кармаза

Альтернативне вирішення виборчих спорів: використання медіації при вирішенні виборчих спорів 100

Михайло Коваленко, Володимир Філонченко

Проблема збереження Малотростянецького курганного могильника скіфського часу: пам'яткоохоронних аспект 103

Михайло Коваленко, Леонід Чуприна, Андрій Артем'єв

До питання про еволюційне значення дентина 105

Володимир Коваленко

Відповідальність за пособництво у міжнародному праві 108

Жанна Кононенко, Денис Гребенюк, Ярослав Ведюк

Інноваційний імператив: формування та утримання конкурентних позицій на ринку 110

ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ КРЕДИТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Максим Даши́вський,

*здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності
072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»*

Полтавський державний аграрний університет

Науковий керівник: Оксана Краснікова,

*канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри
фінансів, банківської справи та страхування
Полтавський державний аграрний університет*

В сучасних умовах господарювання все більшого значення набуває розробка нових підходів для кредитного забезпечення суб'єктів господарювання та зростає роль кредитоспроможності як одного з основних критеріїв надійності підприємства.

Здебільшого підприємствам не вистачає власних фінансових ресурсів для фінансування капітальних перетворень. Наразі основним фактором погіршення у фінансовому забезпеченні підприємств є війна, та наслідки до яких вона призвела. Фінансова криза торкнулася діяльності більшості підприємств. Руйнування основних фондів, погіршення логістичних шляхів, зниження попиту на продукцію та купівельної спроможності населення, зменшення чисельності працівників, призвело до погіршення результатів фінансово-господарської діяльності підприємств. Одним із розповсюджених джерел поповнення своїх потреб є кредит.

Вивчення та аналіз факторів, що впливають на рівень кредитоспроможності, є однією з ключових задач для банківських установ та інших суб'єктів фінансової сфери. Це дозволяє більш точно формулювати критерії оцінювання кредитного ризику, а також підвищувати ефективність управління кредитним портфелем. Окрім того, такий аналіз сприяє підвищенню фінансової обізнаності позичальників, зокрема в аспектах, що визначають їхню фінансову стійкість і впливають на ймовірність отримання кредиту.

На кредитоспроможність позичальника впливає низка зовнішніх та внутрішніх факторів. До зовнішніх факторів належить: нестабільна економічна ситуація, яка склалась в країні внаслідок війни, нестабільний політичний клімат, зниження довіри до уряду; регуляторні ризики залишаються високими, що також негативно впливає на кредитоспроможність позичальників.

Внутрішні фактори, які впливають на кредитоспроможність позичальника наступні: фінансові показники, кредитна історія підприємства, ділова репутація, застава, галузь діяльності (аграрна сфера має більше ризиків), період існування на ринку, поточна кредитна завантаженість.

Стабільний розвиток банку залежить від його здатності протистояти негативним впливам. В Україні, через нестабільну економіку та велику кількість проблемних кредитів, банки повинні постійно адаптувати свою кредитну політику.

Оцінка кредитоспроможності підприємства дозволяє банку отримати повну картину його діяльності, включаючи зміни з часом. Це необхідно для визначення ризику неповернення кредиту та прийняття рішення про його видачу.

Банківські установи ретельно перевіряють діяльність потенційного позичальника, оцінюючи його спроможність повернути у визначений строк борг та

відсотки, нараховані за користування ним. Банківські установи ретельно перевіряють діяльність потенційного позичальника, оцінюючи його спроможність повернути в строк борг та відсотки, нараховані за користування ним. Саме спроможність підприємства отримати та вчасно погасити кредит характеризує таке поняття як кредитоспроможність.

Високий рівень кредитоспроможності підприємства характеризує у потенційного позичальника передумов для отримання кредиту і здатність повернути його у чітко визначений термін відповідно до кредитної угоди [1]. Банківські установи на основі кількісних та якісних характеристик розробляють свої власні критерії та методики оцінки кредитоспроможності позичальника [2].

Отже, процес оцінки кредитоспроможності має велике значення як для кредитора, який ризикує своїми коштами, так і для позичальника, якому важливо знати, наскільки у нього є здатність своєчасно розраховуватися із своїми борговими зобов'язаннями.

Систематичне неправильне оцінювання кредитоспроможності позичальників може мати серйозні наслідки для банку. Одним із таких наслідків є зниження якості кредитного портфеля, що, у свою чергу, зумовлює необхідність додаткового формування резервів. У кращому випадку це призводить до погіршення фінансових показників банку, а в найгіршому - може спричинити його фінансову нестійкість або навіть банкрутство [3].

Метою проведення процедури оцінки кредитоспроможності позичальника для банківської установи, яка надає кредитні кошти, є мінімізація кредитних ризиків, адже надання кредитів тим підприємствам, які не в змозі своєчасно розраховуватися з кредитом та нарахованими відсотками, погіршують якість кредитного портфелю та призводять до збитків.

Таким чином, кредитоспроможність є комплексним поняттям, яке має на меті визначення спроможності підприємства здійснювати фінансування фінансово-господарської діяльності за рахунок кредитних ресурсів та її здатність розраховуватися з борговими зобов'язаннями перед банківською установою.

Список використаних джерел:

1. Панченко О. М., Пересипкіна А. В. Оцінка кредитоспроможності в системі внутрішнього контролю підприємства. *Ефективна економіка*. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/11_2018/93.pdf
2. Іщенко Н. М., Олійник О. М. Кредитоспроможність сільськогосподарських підприємств: аналіз факторів, що формують резерви її зростання. *Економіка та управління підприємствами*. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2018/15_2018_ukr/16.pdf
3. Зінченко О. А., Святенко С. В., Марчукова В. С. Узагальнення теоретичних підходів до визначення сутності категорії «кредитоспроможність». *Економіка. Управління. Інновації*. Серія: Економічні науки. 2013. № 1. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/eui_2013_1_23